

Sygn. akt I C 1025/10

WYROK KOŃCOWY

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 maja 2013 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR del. Ewa Rudkowska – Ząbczyk

Protokolant: Marcin Guzik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 kwietnia 2013 r. we W.

sprawy z powództwa **K. K.**

przeciwko **(...) S.A. w W.**

o **zapłatę**

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powódki K. K. kwotę 82 324,00 zł (osiemdziesiąt dwa tysiące trzysta dwadzieścia cztery złote 00/100) wraz z ustawowymi odsetkami od 2 lipca 2010 roku do dnia zapłaty;

II. oddała dalej idące powództwo;

III. zasądza od powódki K. K. na rzecz strony pozwanej (...) S.A. w W. kwotę 10 391,44 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania;

IV. nakazuje ściągnąć z roszczenia zasądzonego na rzecz powódki w pkt I wyroku kwotę 8 417,44 zł tytułem brakujących kosztów sądowych;

V. nakazuje stronie pozwanej (...) S.A. w W., aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy we Wrocławiu) kwotę 4 336,26 zł tytułem brakujących kosztów sądowych;

VI. wyrokowi w pkt I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności co do kwoty 53 035,00 zł.

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 27 lipca 2010 r. powódka K. K. wniosła o zasądzenie od strony pozwanej (...) S.A. w W. kwoty 210 000,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 2 lipca 2010 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

W uzasadnieniu powyższego żądania powódka podniosła, że w maju 2010 r. należąca do niej nieruchomość położona w J. przy ul. (...), którą nabyła w 2001 r., została zalana falą powodziową. Powódka wskazała, że od 2005 r. miała zawartą umowę ubezpieczenia ze stroną pozwaną, która odmówiła jej wypłaty odszkodowania z tytułu powyższej szkody, uzasadniając swoje stanowisko rzekomym zatajeniem w punkcie 17 polisy faktu, że w ostatnich 15 latach na terenie, na którym znajduje się ubezpieczony budynek mieszkalny, była powódź. Powódka argumentowała, że na tym terenie nie było żadnej powodzi od 2001 r., w którym powódka nabyła nieruchomość, a jeżeli nawet powódź była w J. w poprzednich latach, to powódka nic o tym nie wiedziała, a zatem nie podała świadomie nieprawdy w swoim oświadczeniu. Zdaniem powódki, informacje w polisie ubezpieczeniowej są zgodne z wiedzą powódki na ten temat w chwili zawierania umowy ubezpieczenia.

W odpowiedzi na pozew (k. 57 i n.) strona pozwana (...) S.A. w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na jej rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu powyższego stanowiska strona pozwana zarzuciła, że powództwo co do zasady jest nieuzasadnione, ponieważ w trakcie zawierania umowy ubezpieczenia powódka wprowadziła ubezpieczyciela w błąd podając nieprawdziwe informacje, co na podstawie art. 815 § 3 k.c. powoduje, że strona pozwana jest wolna od odpowiedzialności. Strona pozwana zarzuciła, że powódka zawierając umowę ubezpieczenia oświadczyła we wniosku ubezpieczeniowym, że na terenie na którym znajduje się budynek mieszkalny w okresie ostatnich 15 lat nie wystąpiła powódź, podczas gdy w rzeczywistości w 1997 r. taka powódź miała miejsce, co jest faktem powszechnie znanym. Zdaniem strony pozwanej, powódka jako osoba wcześniej zamieszkała na terenie W., doskonale orientowała się w tym, że w 1997 r. przedmiotowe tereny dotknęła fala powodziowa, a jeżeli nawet miała jakies wątpliwości, to zostały one rozwiane w ciągu kolejnych 4 lat, kiedy budynek wykańczała i w nim zamieszkała. Nie bez znaczenia przy tym był fakt, że zgodnie z § 52 ust. 1 pkt 1 ogólnych warunków ubezpieczenia w sytuacji zmiany stanu wiedzy w tym przedmiocie, nawet po zawarciu umowy ubezpieczenia, powódka miała obowiązek informowania o tym fakcie, a niedopełnienie tego obowiązku rodziło możliwość po stronie strony pozwanej odmowy wypłaty odszkodowania w całości lub w części. Ponadto, z ostrożności strona pozwana podała, że wysokość odszkodowania z tytułu szkód powodziowych liczonych według wartości odtworzeniowej budynku powinna wynieść około 20 000,00 zł, natomiast odszkodowanie za zniszczone mienie powinno wynieść około 15 000,00 zł.

Prawomocnym wyrokiem wstępnym z dnia 11 stycznia 2011 r. Sąd ustalił, że strona pozwana co do zasady zobowiązana jest, na podstawie umowy ubezpieczenia z dnia 6 grudnia 2007 r. (polisa nr (...)), do zapłaty powódce odszkodowania za szkody powodziowe powstałe na skutek powodzi z dnia 20 maja 2010 r. w budynku posadowionym na nieruchomości powódki położonej w J. przy ul. (...).

Na rozprawie w dniu 26 kwietnia 2013 r. strona pozwana częściowo uznała powództwo, tj. w zakresie kwoty 53 035,00 zł (k. 383).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka K. K. wraz z mężem E. K. jest właścicielem na prawach wspólności ustawowej nieruchomości położonej w J. przy ul. (...), zabudowanej budynkiem mieszkalnym.

(dowód: odpis z księgi wieczystej nr (...) prowadzonej przez Sąd rejonowy w Oławie, k. 37)

W dniu 6 grudnia 2007 r. powódka zawarła ze stroną pozwaną umowę ubezpieczenia typu (...), potwierdzoną polisą nr (...). Okres ubezpieczenia obejmował czas od 7 grudnia 2007 r. do 6 grudnia 2010 r.

(dowód: polisa nr (...), k. 16-19)

Przedmiotem ubezpieczenia był dom jednorodzinny oraz jego elementy stałe, a także ruchomości domowe.

(dowód: polisa nr (...), k. 16-19)

Za elementy stałe strony uznały przedmioty stanowiące własność powódki lub osób bliskich wspólnie z nią zamieszkujących, zamontowane lub wbudowane na stałe w pomieszczeniach, w sposób uniemożliwiający ich odłączenie, zdemontowanie bez ich uszkodzenia, uszkodzenia substancji pomieszczenia lub użycia narzędzi, taki jak przegrody i ścianki działowe, wewnętrzne powłoki malarskie, tynki wewnętrzne, wewnętrzne wykładziny ścian, podłóg, sufitów i schodów, podłogi i podwieszane sufity, punkty świetlne na stałe związane z podłożem, obudowy instalacji i grzejników, stolarka drzwiowa i okienna, łącznie z zamknięciami i przeszkleniami, zabezpieczenia przeciw włamaniom drzwi i okien, stałe wyposażenie i zabudowy kuchni, sprzęt zmechanizowany i urządzenia gospodarstwa domowego konstrukcyjnie przeznaczone pod zabudowę, stałe wyposażenie łazienek i wc (w szczególności urządzenia sanitarne), zabudowa wnek, pawlaczy i ścian, antresole, kominki, piece kaflowe oraz

znajdujące się wewnątrz domu jednorodzinnego, pomieszczeń przynależnych lub budynków gospodarczych natynkowe urządzenia i elementy stanowiące integralną część instalacji infrastruktury technicznej (wodno – kanalizacyjnej, grzewczej, elektrycznej, gazowej, wentylacyjnej, klimatyzacyjnej) i teletechnicznej, tj. telefonicznej, domofonowej, alarmowej i informatycznej (§ 2 pkt 18 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Lokali Mieszkalnych i (...)nr (...)).

(dowód: Ogólne Warunki Ubezpieczenia Lokali Mieszkalnych i (...)nr (...), k. 72V)

Suma ubezpieczenia, ustalona przez powódkę, określona według wartości nowej odtworzeniowej na kwotę 240 000,00 zł odnośnie domu jednorodzinnego z elementami stałymi oraz 50 000,00 zł odnośnie ruchomości domowych.

(dowód: polisa nr (...), k. 16-19; Ogólne Warunki Ubezpieczenia Lokali Mieszkalnych i (...)nr(...), k. 70V)

Za niedoubezpieczenie strony uznawały sytuację, w której suma ubezpieczenia zadeklarowanego do ubezpieczenia mienia jest niższa w stosunku do faktycznej wartości tego mienia dniu powstania szkody, przy uwzględnieniu rodzaju deklarowanej wartości wskazanej w umowie ubezpieczenia (§ 2 pkt 21 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Lokali Mieszkalnych i (...)nr (...)).

(dowód: Ogólne Warunki Ubezpieczenia Lokali Mieszkalnych i (...)nr (...), k. 72V)

W razie niedoubezpieczenia naliczone odszkodowanie miało zostać zmniejszone w takiej proporcji, w jakiej pozostawała zadeklarowana suma ubezpieczenia do faktycznej wartości ubezpieczonego mienia w dniu powstania szkody. Ograniczenie to nie byłoby stosowane jeżeli różnica pomiędzy faktyczną wartością przedmiotu ubezpieczenia a sumą ubezpieczenia nie byłaby większa niż 20% przyjętej w umowie sumy ubezpieczenia, jak również w przypadku gdyby powódka zadeklarowała do ubezpieczenia wartość domu jednorodzinnego wyliczoną na podstawie formularza stosowanego przez stronę pozwaną do wyceny wartości, stanowiącego załącznik do umowy ubezpieczenia (§ 55 pkt 2 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Lokali Mieszkalnych i (...)nr (...)).

(dowód: Ogólne Warunki Ubezpieczenia Lokali Mieszkalnych i (...)nr (...), k. 63)

Strony ustaliły, że na potrzeby ustalenia wysokości szkody powódka powinna przedstawić stronie pozwanej wykaz utraconych lub zniszczonych przedmiotów ubezpieczenia oraz inne dokumenty uzasadniające wysokość roszczenia. W przypadku braku dokumentów potwierdzających wartość mienia miała być przyjęta najniższa wartość zakupu przedmiotu o takich samych lub najbardziej zbliżonych parametrach (§ 54 pkt 11 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Lokali Mieszkalnych i (...)nr (...)).

(dowód: Ogólne Warunki Ubezpieczenia Lokali Mieszkalnych i (...)nr (...), k. 63V)

Koszty naprawy miały być udokumentowane rachunkiem przedłożonym stronie pozwanej w terminie nie później niż 3 miesiące od dnia powstania szkody, przy czym rachunek miał zawierać wyszczególnienie zakresu uszkodzeń przyjętych w protokole szkody. Przedkładane rachunki każdorazowo miały podlegać weryfikacji przez stronę pozwaną co do zakresu naprawy oraz cen rynkowych stosowanych w regionie, na którym powstała szkoda. Strony ustaliły, że w przypadku kosztorysowego rozliczenia szkody, kalkulacja kosztów naprawy będzie podlegała weryfikacji do wysokości kosztów naprawy wyliczonych zgodnie z zasadami stosowanymi w budownictwie, tj. „Środowiskowymi metodami kosztorysowania robót budowlanych” opracowanymi przez Stowarzyszenie (...)” (§ 54 pkt 12 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Lokali Mieszkalnych i (...)nr (...)).

(dowód: Ogólne Warunki Ubezpieczenia Lokali Mieszkalnych i (...)nr (...), k. 63V)

W dniu 21 maja 2010 r. przez J. przeszła fala powodziowa, która zaala także budynek należący do powódki posadowiony przy ul. (...). W wyniku powodzi zalana została powierzchnia parteru na wysokości 1,7 m.

(okoliczność bezsporna)

Budynek powódki został wyremontowany. W ramach remontu wykonano roboty porządkowe, zabezpieczające, murarskie, izolacyjne i podgrzebieniowe, tynkarskie, malarskie, stolarskie, posadzkarskie oraz prace w zakresie instalacji elektrycznych i sanitarnych. Ponadto w budynku powódki wykonano remont schodów drewnianych, wzmocniono fundamenty budynku oraz pomalowano elewację zewnętrzną. Wykonano także remont tarasu, który polegał na zerwaniu płytek i posadzki, wykonaniu nowej izolacji i posadzki oraz wyłożeniu tarasu płytkami ceramicznymi. Wartość wykonanych prac wyniosła 99 400,00 zł.

(dowód: opinia biegłego sądowego A. S. z dnia 3 stycznia 2013 r., k. 317-332)

Koszt wymiany 6 sztuk kaloryferów w budynku powódki wyniósł 1249,41 zł.

(dowód: faktura VAT nr (...) z dnia 25 sierpnia 2010 r., k. 345)

Koszt wymiany pieca dwufunkcyjnego gazowego w budynku powódki wyniósł 3700,16 zł.

(dowód: faktura VAT nr (...) z dnia 8 sierpnia 2010 r., k. 343)

Koszt wymiany wkładu kominkowego w budynku powódki wyniósł 1720,43 zł.

(dowód: faktura VAT nr (...) z dnia 14 lipca 2010 r., k. 344)

Koszt wymiany zestawu mebli kuchennych pod zabudowę wraz z wyposażeniem w sprzęt AGD w budynku powódki wyniósł 13 197,00 zł.

(dowód: faktura VAT nr (...) z dnia 3 sierpnia 2010 r., k. 349)

Wartość należącego do powódki budynku położonego w J. przy ul. (...) na dzień 21 maja 2010 r. wynosiła 379 000,00 zł.

(dowód: opinia biegłego sądowego A. S. z dnia 3 stycznia 2013 r., k. 317-332)

Na skutek powodzi w budynku powódki uległy także zniszczeniu ruchomości takie, jak lodówka, zlewozmywak z baterią, stół kuchenny drewniany na podstawie metalowej z czterema krzesłami, zamrażarka, kuchenka mikrofalowa, ekspres do kawy, telefon stacjonarny, zestaw wypoczynkowy składający się z kanapy i dwóch małych foteli koloru białego, kanapa dwuosobowa, etażerka oszklona, duże lustro i lustro łazienkowe, szafa ubraniowa, szafa na buty, szafka mała, szafka łazienkowa oraz kabina prysznicowa.

(dowód: zeznania świadka E. K., protokół rozprawy z dnia 8 marca 2013 r., 00:05:47 – 00:23:15)

Koszt wymiany zestawu mebli do salonu w budynku powódki wyniósł 8 700,00 zł.

(dowód: faktura VAT nr (...) z dnia 6 września 2010 r., k. 347)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo co do wysokości zasługiwało na uwzględnienie jedynie w części.

Z poczynionych przez Sąd ustaleń faktycznych wynika, że świadczenie strony pozwanej, którego spełnienia powódka dochodzi w niniejszym postępowaniu, stanowi odszkodowanie za szkodę wyrządzoną jej na skutek powodzi z dnia 21 maja 2010 r. Zgodnie z art. 805 § 1 i 2 k.c. przez umowę ubezpieczenia majątkowego ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, do zapłacenia określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę.

W niniejszej sprawie, po prawomocnym przesądzeniu zasady odpowiedzialności strony pozwanej względem powódki za szkody powodziowe powstałe na skutek powodzi z maja 2010 r. w budynku posadowionym na nieruchomości powódki położonej w J. przy ul. (...), sporna między stronami pozostawała wysokość należnego

powódce odszkodowania. Powódka dochodziła przy tym odszkodowania za szkody wyrządzone jej przez powódź w mieniu stanowiącym dom jednorodzinny wraz z elementami stałymi oraz w tzw. ruchomościach domowych.

Ustalając zakres i wysokość należnego powódce odszkodowania za szkody na budynku domu jednorodzinnego Sąd uwzględnił postanowienia Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Lokali Mieszkalnych i (...)nr (...) obowiązujących w dacie zawierania przez strony umowy ubezpieczenia z 6 grudnia 2007 r. W pierwszej kolejności należy zauważyć, że zgodnie z powyższą regulacją przedmiotem ubezpieczenia był nie tylko sam budynek domu jednorodzinnego powódki, ale także jego elementy stałe, których pojęcie zostało zdefiniowane w § 2 pkt 18 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia. Z tych względów do elementów stałych budynku, za zniszczenie których strona pozwana ponosi odpowiedzialność, Sąd zaliczył kaloryfery (§ 2 pkt 18.3 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia), piec gazowy (§ 2 pkt 18.10 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia), wkład kominkowy (§ 2 pkt 18.9 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia), meble kuchenne wraz z zabudowanym sprzętem AGD (§ 2 pkt 18.5 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia), a także stolarkę drzwiową i okienną (§ 2 pkt 18.4 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia) oraz panele podłogowe (§ 2 pkt 18.2 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia).

Koszt wymiany powyższych elementów stałych powódka wykazywała przedłożonymi w sprawie fakturami VAT. Do obliczenia odszkodowania Sąd uwzględnił jednak jedynie te rachunki, które dotyczyły wymiany kaloryferów, pieca gazowego, wkładu kominkowego oraz mebli kuchennych pod zabudowę. W pozostałym bowiem zakresie, tj. co do stolarki okiennej i drzwiowej oraz paneli podłogowych, Sąd ustalił koszt ich wymiany w oparciu o opinię biegłego sądowego A. S., sporządzoną w niniejszej sprawie. Jak wynika z § 54 pkt 12 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony zgodziły się na ustalanie wysokości szkody zarówno na podstawie przedkładanych rachunków, jak również metodą kosztorysową. Z zapisów Ogólnych Warunków Ubezpieczenia nie wynika, aby metoda kosztorysowa miała być stosowana subsydiarnie, dopiero w wypadku niemożności udokumentowania kosztów naprawy rachunkami. W związku z powyższym należało uznać, że powódka mogła wykazywać poniesioną szkodę częściowo posiadanymi rachunkami, a częściowo metodą kosztorysową, przy zastosowaniu jednak zasad stosowanych w budownictwie, tj. „Środowiskowymi metodami kosztorysowania robót budowlanych” opracowanymi przez Stowarzyszenie (...). Powódka w niniejszej sprawie zaoferowała jedynie kilka faktur, który obejmowały koszty wymiany niektórych elementów stałych budynku, tj. kaloryferów, pieca gazowego, wkładu kominkowego, mebli kuchennych wraz ze sprzętem AGD pod zabudowę, stolarki okiennej i drzwiowej oraz paneli podłogowych. W pozostałym zakresie wysokość szkody należało zatem ustalić metodą kosztorysową. Metoda ta została zastosowana przez biegłego A. S., sporządzającemu opinię w sprawie. Biegły wskazał, że w przypadku szkód po powodzi możliwe jest zastosowanie cennika o symbolu (...), który obejmuje całkowity remont mieszkania przy posadzce, w tym roboty porządkowe, zabezpieczające, murarskie, izolacyjne i podgrzebieniowe, tynkarskie, malarskie, stolarskie, posadzkarskie oraz dotyczące instalacji elektrycznych i sanitarnych. Jej zastosowanie sprowadza się do ustalenia iloczynu ceny jednostkowej remontu po powodzi w domu jednorodzinnym i zalanej powierzchni budynku. Uzyskana wartość odpowiada wartości wszystkich prac remontowych, jakie co do zasady wykonywane są w budynkach zalanych od 30% do 100%. Biegły wyjaśnił przy tym, że rezultat osiągniany przy zastosowaniu powyższej metody szacowania odpowiada temu, jaki uzyskuje się wyliczając z osobna wartość każdej roboty wykonywanej w celu usunięcia skutków zalania budynku powodzią. Wartość prac budowlanych, które nie były objęte cennikiem, została przez biegłego skalkulowana odrębnie i dodana do wartości uzyskanej przy zastosowaniu rozważanego cennika. W ten sposób biegły ustalił wartość kosztów naprawy szkody powstałej w wyniku powodzi na kwotę 99 400,00 zł.

Zastosowanie przez biegłego cennika całkowitego remontu budynku po powodzi spowodowało, że w ten sposób wyliczone zostały także koszty wymiany stolarki drzwiowej i okiennej oraz paneli podłogowych. Jak wynika z wyjaśnień biegłego nie można bowiem, stosując tą swoistą „ryczałtową” kalkulację, ograniczyć jej tylko do niektórych prac remontowych. Z tego względu nie można do wartości szkody obliczonej według metody przyjętej przez biegłego dodawać wartości robót, które w metodzie tej zostały ujęte, a co do których powódka posiada rachunki dokumentujące ich wartość. Należy przy tym zauważyć, że wybierając zastosowaną metodę kalkulacji biegły nie posiadał wiedzy o istnieniu jakichkolwiek rachunków dotyczących kosztów przeprowadzonego remontu albowiem zostały one przedłożone przez powódkę dopiero po sporządzeniu pisemnej opinii przez biegłego. Zresztą gdyby

powódka przedłożyła rachunki dokumentujące wartość także innych prac remontowych wartość szkody, zgodnie z Ogólnymi Warunkami Ubezpieczenia, mogła być w całości ustalona na ich podstawie, bez konieczności sięgania do metody kosztorysowej, wymagającej przeprowadzenia w sprawie dowodu z opinii biegłego.

Dobór właściwej metody wyceny niewątpliwie należy do biegłego. W świetle wyjaśnień biegłego złożonych na rozprawie w dniu 26 kwietnia 2013 r. Sąd nie znalazł podstaw do uznania zastosowanej przez biegłego metody za niewłaściwą w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy. Niezależnie od powyższego sporządzone w sprawie opinie biegłego Sąd uznał za w pełni wiarygodne. Przedmiotowe opinie, główna i uzupełniająca, stanowiły dokumenty wszechstronnie, fachowo i rzetelnie wyjaśniające zagadnienia istotne z punktu widzenia niniejszego postępowania, nie zawierały niejasności. Wyprowadzane w nich wnioski były klarownie i wyczerpująco uzasadniane. Badania poprzedzające ich wydanie przeprowadzone zostały w sposób wnikliwy i szczegółowy.

Ustalając wartość szkody powstałej w budynku powódki na skutek powodzi Sąd nie uwzględnił przedłożonej przez powódkę opinii o wartości szkód popowodziowych w budynku mieszkalnym sporządzonej przez Z. W.. Opinia ta stanowi dokument prywatny i zgodnie z art. 245 k.p.c. stanowi jedynie dowód tego, że osoba, którą ją podpisała, złożyła zawarte w niej oświadczenia. Niezależnie od powyższego należy zauważyć, że przy jej sporządzaniu nie została zastosowana metoda, na którą strony zgodziły się zgodnie z § 54 pkt 12 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia. Z powyższych względów Sąd oddalił także wniosek o przesłuchanie świadka A. W. na okoliczność przyjętej przez strony w umowie metody szacowania i niezasadności metody zastosowanej przez rzeczoznawcę majątkowego Z. W..

Mając powyższe na uwadze Sąd ustalił wartość szkody odpowiadającą wartości kosztów remontu budynku powódki po powodzi, na poziomie przyjętym przez biegłego w opinii ze stycznia 2013 r., tj. 99 400,00 zł. Do powyższej kwoty Sąd dodał wykazane rachunkami koszty wymiany elementów stałych budynku w postaci kaloryferów (1249,41 zł), pieca gazowego (3700,16 zł), wkładu kominkowego (1720,43 zł) oraz mebli kuchennych pod zabudowę (13 197,00 zł). Sąd nie uwzględnił kosztów zakupu sterownika do pieca gazowego albowiem w ocenie Sądu nie jest to element stały w rozumieniu § 2 pkt 18 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia. Sterownik służący do obsługi pieca gazowego nie stanowi integralnej części instalacji grzewczej, o czym może świadczyć także fakt, że został on zakupiony dopiero w grudniu 2010 r., a więc po około 4 miesiącach od zakupu samego pieca. W ten sposób całkowita wartość szkody została ustalona w wysokości 119 267,00 zł.

Powyzsza wartość szkody nie mogła jednak przelożyć się na wartość odszkodowania należnego powódce albowiem w sprawie zachodziła sytuacja niedoubezpieczenia zdefiniowana w § 2 pkt 21 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia. Zadeklarowana do ubezpieczenia suma ubezpieczenia w kwocie 240 000,00 zł okazała się niższa w stosunku do faktycznej wartości tego mienia w dniu powstania szkody. Wartość ta została bowiem ustalona przez biegłego sądowego A. S. na poziomie 379 000,00 zł. Należy podkreślić, że opinia biegłego w tym zakresie nie została zakwestionowana przez żadną ze stron.

Wobec stwierdzonego niedoubezpieczenia wysokość odszkodowania należało ustalić przy zastosowaniu regulacji zawartej w § 55 pkt 2 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia. Z tych względów Sąd określił proporcję, w jakiej pozostawała zadeklarowana suma ubezpieczenia (240 000,00 zł) do faktycznej wartości ubezpieczonego mienia w dniu powstania szkody (379 000,00 zł), ustalając ją na poziomie 0,63, a następnie zmniejszył naliczone odszkodowanie odpowiadające ustalonej wysokości szkody (119 267,00 zł) o tą wartość. Ostatecznie należne powódce odszkodowanie za szkody w budynku i jego elementach składowych wyniosło 66 824,10 zł.

Sąd nie uwzględnił przy tym twierdzeń powódki, jakoby postanowienie umowy ubezpieczenia dotyczące niedoubezpieczenia stanowiło klauzulę niedozwoloną, o której mowa w art. 385¹ k.c. (k. 119-120). Zgodnie z powołanym przepisem postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Wprawdzie strona pozwana nie wykazała, aby sporne postanowienie było uzgodnione indywidualnie z powódką (art. 385¹ § 4 k.c.), to jednak powódka nie zadośćuczyniła ciężarowi dowodu w pozostałym zakresie. W szczególności powódka nie wykazała, aby postanowienie to kształtowało jej prawa w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i

rażąco naruszało jej interesy. Należy zauważyć, że wbrew twierdzeniom powódki, to na niej spoczywał obowiązek określenia sumy ubezpieczenia, która mogła być jedynie zweryfikowana przez stronę pozwaną (§ 8 pkt 1 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia). Z powyższego zapisu umowy, który nie został zakwestionowany przez powódkę jako klauzula niedozwolona, nie wynika jakkolwiek obowiązek strony pozwanej samodzielnego ustalania tej wartości, czy też każdorazowego jej sprawdzania. Deklarując sumę ubezpieczenia powódka nie mogła zatem liczyć na to, że będzie ona sprawdzona przez stronę pozwaną a już na pewno nie mogła uznać, że brak tej weryfikacji zwolni ją z ryzyka podania wartości niewłaściwej. W razie wątpliwości mogła natomiast skorzystać z możliwości obliczenia wartości domu na podstawie formularza stosowanego przez stronę pozwaną, czyniąc z niego załącznik do umowy ubezpieczenia. W takim wypadku obowiązywanie klauzuli niedoubezpieczenia zostałyby wyłączone (§ 55 pkt 2 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia). Z powyższych względów nie sposób uznać, że sporne postanowienie umowne kształtowało prawa i obowiązki powódki sprzecznie z dobrymi obyczajami. Powódka mogła bowiem wybrać taki model kalkulacji sumy ubezpieczenia, który wiązałby stronę pozwaną w zakresie ustalonej wartości ubezpieczanego mienia. Nie bez znaczenia pozostaje także fakt, że zadeklarowana suma ubezpieczenia warunkowała wysokość składki ubezpieczeniowej uiszczanej przez powódkę (§ 51 pkt 1 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia).

Do kwoty odszkodowania ustalonej na poziomie 66 824,10 zł Sąd dodał także kwotę 15 500,00 zł tytułem odszkodowania za szkody wyrządzone powódce przez powódź w tzw. ruchomościach domowych. Jak wynika w Ogólnych Warunków Ubezpieczenia wartość szkody w przypadku utraty lub zniszczenia przedmiotów ubezpieczenia mogła być ustalona na podstawie dokumentów potwierdzających ich wartość, a w ich braku mogła być przyjęta jako najniższa wartość zakupu przedmiotu o takich samych lub najbardziej zbliżonych parametrach (§ 54 pkt 11 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia). W niniejszej sprawie powódka przedłożyła jedną fakturę, która dotyczyła zakupu mebli do salonu na łączną kwotę 8700,00 zł (k. 347). W pozostałym zakresie inicjatywa dowodowa powódki ograniczyła się do zeznań świadka E. K.. W ocenie Sądu powyższy dowód nie był przydatny do ustalenia parametrów ruchomości, które uległy zniszczeniu w czasie powodzi, a których określenie było niezbędne do ustalenia wartości zakupu nowych rzeczy. Świadek nie pamiętał bowiem dokładnie jakie były marki rzeczy, które legły zniszczeniu, ich typy, czy modele. Tym samym nie sposób było zweryfikować twierdzenia powódki, że szkoda, jaką poniosła z tego tytułu, wynosiła 50 000,00 zł (k. 266). Niezależnie od powyższego należy wskazać, że powódka nie złożyła skutecznie żadnych wniosków dowodowych, które by powyższą weryfikację umożliwiły. Jedyne wnioski w tym zakresie złożyła strona pozwana, wnosząc o przeprowadzenie dowodu z informacji o cenach poszczególnych towarów znajdujących się na portalach internetowych (...), (...i (...)) (k. 98). Wprawdzie zgodnie z art. 309 k.p.c. dowód może być przeprowadzony dowolnym środkiem dowodowym, to jednak wydaje się, że sposób jego przedstawienia przez stronę pozwaną nie był właściwy. Składając rozważany wniosek strona pozwana nie przedłożyła wydruków stron, na których miały znajdować się informacje o cenach, wnosząc, jak się wydaje, o to, aby to Sąd dokonał przeglądu stron internetowych w poszukiwaniu informacji, które mogłyby być przydatne do dokonania ustaleń faktycznych w sprawie. Takie przeprowadzenie dowodu zdaniem Sądu prowadziłoby do wyłączenia strony w obowiązku przedstawiania twierdzeń, które miałyby stanowić przedmiot dowodu i w istocie zmierzałoby do poszukiwania przez Sąd argumentów przeciwko twierdzeniom powódki o wartości rzeczy zniszczonych w trakcie powodzi.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, że należne powódce odszkodowanie za szkody w ruchomościach wynosi kwotę 15 500,00 zł. Kwota ta została wskazana przez stronę pozwaną w piśmie z dnia 6 września 2009 r. (k. 98) jako niesporna w części dotyczącej zniszczonych ruchomości. Niezależnie od powyższego należy wskazać, że niektóre rzeczy uznawane przez powódkę za ruchomości stanowiły elementy stałe domu i jako takie zostały rozliczone w ramach odszkodowania za budynek wraz z elementami stałymi.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie powołanych przepisów, orzeczono jak w punkcie I i II wyroku.

Rozstrzygnięcie o kosztach znajduje uzasadnienie w art. 100 zd. 1 k.p.c., zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Wobec tego, że powódka utrzymała się ze swoim żądaniem w 34%, Sąd stosunkowo rozdzielił koszty poniesione przez obie strony, uwzględniając koszty poniesione przez stronę powodową w łącznej wysokości 10 817,00 zł (koszty zastępstwa procesowego wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa za postępowanie przed Sądem pierwszej i drugiej instancji

instancji) oraz koszty poniesione przez stronę pozwaną w łącznej wysokości 21 317,00 zł (opłata od apelacji w kwocie 10 500,00 zł oraz koszty zastępstwa procesowego wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa za postępowanie przed Sądem pierwszej i drugiej instancji). Wysokość kosztów zastępstwa prawnego Sąd ustalił stosownie do wartości przedmiotu sprawy, na podstawie § 6 pkt 7 i § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349, z późn. zm.). Z powyższego wynika, że żądanie zwrotu kosztów postępowania po stronie powodów zasadne pozostaje co do kwoty 3677,78 zł, a po stronie pozwanej co do kwoty 14 069,22 zł. Dokonując wzajemnego rozliczenia powyższych kosztów Sąd zasądził od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 10 391,44 zł, stanowiącą różnicę powyższych kwot.

Ponadto, na podstawie art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd nakazał ściągnąć z roszczenia zasądzonego na rzecz powódki, która była zwolniona od kosztów sądowych w sprawie, kwotę 8 417,44 zł tytułem kosztów sądowych, na które składała się brakująca opłata sądowa od pozwu (10 500,00 zł) oraz wydatki związane z przeprowadzeniem w sprawie dowodu z opinii biegłego (2 253,70 zł). W pozostałej części, w jakiej strona pozwana utrzymała się ze swoimi żądaniami, brakującymi kosztami sądowymi Sąd obciążył stronę pozwaną.

Wobec częściowego uznania powództwa przez stronę pozwaną, na podstawie art. 333 § 1 pkt 2 k.p.c. Sąd wyrokowi w punkcie I nadał rygor natychmiastowej wykonalności co do kwoty uznanej, tj. 53 035,00 zł.

Z/

1. odnotować;
2. odpis doręczyć:
  - pełnomocnikowi powódki;
  - pełnomocnikowi strony pozwanej;
3. kal. 14 dni.

12 czerwca 2013 r.